

SB-0227

Third Year B. A. Examination

March / April – 2011

Sanskrit : Paper-IV

(Principal)

(सिद्धान्तकौमुदी – संज्ञाकारकप्रकरणे) (भाषाविज्ञानम्)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

सूचना

(१)

नीचे दृशावेक निशानीवाणी विगतो उत्तरवही पर अवश्य लपवी.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
T. Y. B. A.

Name of the Subject :
Sanskrit-4 (Principal)

Subject Code No. : 0 2 2 7 Section No. (1, 2,.....): Nil

Seat No. :
[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

Student's Signature

- १ (अ) नीचेनां सूत्र सभज्ञवो : ९
- 1 (a) Explain the following sutras 9
- (१) तस्यादित उदात्तमर्धह्रस्वम्।
अथवा / OR
- (१) हलन्त्यम्।
(२) तथायुक्तं च अनीप्सितम्।
अथवा / OR
- (२) कर्मणा यम् अभिप्रैति स सम्प्रदानम्।
(३) जनिकर्तुः पकृतिः।
अथवा / OR
- (३) आधारोऽधिकरणम्।
- (ब) संदर्भ आपी सभज्ञवो : १२
- (b) Explain the following with reference to the context 12
- (१) प्रतिज्ञानुनासिक्याः पाणिनीयाः।
अथवा / OR
- (१) ऋ-लृ-वर्णयोः मिथः सावर्ण्यं वाच्यम्।
(२) 'तमप्' ग्रहणं किम्? पयसा ओदनं भुङ्क्ते।
अथवा / OR
- (२) "उपपदविभक्तेः कारकविभक्तिः बलीयसी।"
(३) 'भयहेतुः' किम्। अरण्ये विभेति त्रायते वा।
अथवा / OR
- (३) निमित्तपर्ययप्रयोगे सर्वासां प्रायदर्शनम्।

- २ नीयेनामांथी गभे ते त्रश पर नोध लभो : ९
- 2 Write notes on any **three** of the following : 9
- (१) मुनित्रयम्।
- (२) मजूकप्लुतिः।
- (३) उपपदविभक्तिः।
- (४) वार्तिकम्।
- (५) परिक्रयणम्।
- ३ त्रीञ्च विभक्तिना उपयोगो सोदाहरण समञ्जवो. १०
- 3 Explain with illustrations the usages of the Instrumental Case. 10
- अथवा / OR**
- ३ पांयभी विभक्तिना उपयोगो सोदाहरण समञ्जवो. १०
- 3 Explain with illustrations the usages of the Ablative Case. 10
- ४ भाषानी व्याख्या आपी, भाषानी उत्पत्तिना सिद्धांतोनुं विवरण करो. १५
- 4 Define language and describe the doctrines of origin of language. 15
- अथवा / OR**
- ४ भाषा विज्ञाननुं कार्यक्षेत्र वर्णवी तेना अब्यासनी उपयोगिता समञ्जवो. १५
- 4 Describe the scope of philology and explain its aims and objectives. 15
- ५ कोठ पश त्रश विशे नोध लभो : १५
- 5 Write notes on any **three** of the following : 15
- (१) भाषा विज्ञानना अब्यासमां संस्कृतनुं महत्व अने झणो.
- (1) Importance and contribution of sanskrit to the study of philology
- (२) भाषा परिवर्तनना नियमो.
- (2) Principles of changes in languages.
- (३) 'शतम्' वर्गनी भाषाओ.
- (3) The language belonging to the 'शतम्' group
- (४) संस्कृत अने अवेस्ता
- (4) Sanskrit and Avesta
- (५) संस्कृत स्वर ध्वनिओनो विकास
- (5) Development of sanskrit vowel sounds